

forslag omtalte hele denne Sag og særlig i meget rosende Udtryk omtalte de Mænd, det her paatænkes at give Koncession. Nu er det ogsaa til Trods for, at jeg ikke har personligt Kendskab til nogen af disse Mænd, min Opfattelse, at de ere Dygtigheder. Selvfølgelig ville Mænd, der have faaet den praktiske Uddannelse, som de fleste af disse Mænd have faaet paa de forskellige Omraader, opnaa en Dygtighed, der langt overgaar den, man kan vente at finde hos almindelige Mennesker, der have deres daglige lille Gerning at varetage. Men det undrer mig, at den højtærede Minister ikke for længe siden ved eget Initiativ har taget fat paa denne Sag. Gennem hele den højtærede Ministers Foredrag gik som en rød Traad hans varme Begejstring for det Forslag til Koncession, han forelagde Rigsdagen, og om selve Planens lykkelige Realisation synes han ikke at have mindste Tvivl. Men hvorfor, spørger jeg, har det da ikke været muligt for den højtærede Minister for længe siden at tage det Spørgsmaal op og søge at skaffe de nødvendige Midler til Veje? Jeg antager, at Regeringen og den højtærede Finansminister i Særdeleshed have været stærkt optagne af at skaffe Penge til andre Formaal — Formaal, som efter deres Mening ere af større Betydning for vort Land end den Sag, der her er Tale om. Men kunde ikke begge Dele have ladet sig gøre? Vilde det, hvis Sagen er saa god, som man her fra flere Sider, ikke mindst fra den højtærede Ministers og den første ærede Talers Side, synes at forudsætte, have været umuligt for den danske Stat at skaffe disse Penge? Jeg skal villig erkende, at nogle af de Foretagender, som Staten har haft med at gøre, have udviklet sig paa en, alt andet end heldig Maade. Men vi have altid hørt fra forskellige Sider her, at det er, fordi vi ikke have kunnet faa de nødvendige Kræfter dertil. I denne Sag ere vi helt anderledes stillede. Det forekommer mig, at det er det største af alt, hvad der er fremkommet fra de Mænd, der nu andrage om Koncession, at de have sagt: Vi se helst, at Staten overtager den Gerning, der her foreligger, Anlæg af Havn, Dæk o. s. v., og vi stille vor Erfaring, vor Kyndighed og vor Dygtighed fuldt ud til Statens Disposition. Her ere vi altsaa stillede anderledes, end vi i Almindelighed ere stillede, naar vi drøfte lignende Spørgsmaal. Her have vi paa Forhaand et Løfte fra Mænd, som fra Regeringens Side an-

ses for de eneste herhjemme, der sidde inde med den fornødne Dygtighed og Erfaring, der kunne føre en saadan Sag igennem, et absolut Tilbud fra disse Mænd om, at hvis Staten ønsker det, staa deres Dygtighed og Erfaring til dens Disposition. Den højtærede Minister benyttede vistnok ved Forelæggelsen det Udtryk, at disse Mænd havde erklæret sig villige til at staa bi med Raad og Daad i enhver Henseende. Da det nu er Tilfældet, og da jeg ikke kan indse, at en Nation som Helhed, et Samfund, ikke skulde være i Stand til at føre en Gerning som denne ud i Livet lige saa fuldt som fem enkelte Mænd, kunne vi ikke stille os som Venner af dette Forslag.

Jeg erkender, at efter at det er afslaaet at sælge Øerne, og efter at der er Udsigt til Panama-Kanalens Fuldførelse og dermed betydelige Chancer for en Havn som St. Thomas, er det rigtigt, at der bliver gjort noget derovre, men jeg erkender ikke Nødvendigheden af, at det, der skal gøres, skal gøres ved at give en Koncession, og endnu mindre, at det skal gøres ved at give en Koncession paa 99 Aar. Muligvis er det rigtigt — den Opfattelse har jeg for Resten selv —, at nogen lukrativ Forretning vil det ikke blive i den første Tid, ja, end ikke i de første Aaringer. Vi have herhjemme en Erfaring fra et Tilfælde, hvor Staten var i Forlegenhed, og hvor en Kreds af Mænd af patriotiske Hensyn — saaledes stod det at læse den Gang, og der er heller ingen Grund til at tvivle paa det — traadte sammen for at ordne Statens Finanser, nemlig i 1818, da Nationalbanken første Gang fik sin Oktroj, der skulde gælde i 90 Aar. Det var fra først af absolut intet lukrativt Foretagende, men da vi for 5—6 Aar siden behandlede Nationalbankens Oktroj, blev det fra alle Sider erkendt, at det var en lukrativ Forretning, og Banken søgte ved alle mulige Midler at faa Oktrojen forlænget — og dertil er der intet at sige —, og de fik ogsaa Lov til at beholde den. Hvad lære vi nu heraf? Vi lære, at en Forretning, der paabegyndes af Hensyn til Staten, fordi en Kreds af Mænd mene, at der er Grund til at tage Initiativet dertil, og idet de ræsonnere som saa: Vel er der ikke Silke at spinde i den første Tid, men efter alle Erfaringer fra andre Lande om lignende Forhold vil der absolut kunne blive det, med Tiden kan blive en god Forretning.

Har nu den højtærede Minister søgt at sikre Staten noget, søgt at sikre de Ar-